

“Patani ABDULHAMİD’i unutmadı”

Patani’nin tarihi üzerine araştırmaları ile tanınan Malezyalı Profesör Nik Enver Nik Mahmud, Patani ve Abdulhamid hakkında Türkiye’de bilinmeyen açıklamalarda bulundu.

Sultan Abdulhamid’in en sıkıntılı günlerinde bile Patani’yi unutmadığını ifade eden Nik Mahmud; “ Sultan Abdulhamid, İngiliz ve Tayland işgaline karşı mücadele eden Patani Halkı’nı yalnız bırakmadı. Bu nedenle Patani Halkı, Sultan Abdulhamid’i ve onun yaptığı iyilikleri hiçbir zaman unutmadı.”dedi.

Adem Özköse / Şam / Gerçek Hayat

20 senedir Patani üzerine araştırmalar yapan Malezya Vatan Üniversitesi Tarih Bölümü Başkanı Profesör Dr. Nik Enver Nik Mahmud ile Patani Tarihi’ni ve Patani- Osmanlı ilişkilerini konuştuk. Sohbetimiz esnasında sık sık Sultan Abdulhamid Han’ın büyük bir siyasi deha olduğuna vurgu yapan Nik Mahmud, Abdulhamid Han’ın 1900’lü yıllarda Patani’yi işgal eden güçlere karşı verilen bağımsızlık mücadelesinin en büyük finansörü olduğunu söyledi. Malezya’nın Patani’ye sınır bölgesi olan Klanta’da doğduğu için küçüklüğünden itibaren babasından hep Patani Halkı’nın yaşadığı zulümleri dinlediğini ifade eden Prof. Nik Mahmud; “ **Bu nedenle bende Patani’ye karşı bir ilgi oluştu. Patani üzerine yaptığım araştırmalar esnasında çok ilginç belge ve bilgilere ulaştım. Özellikle Abdulhamid’in Patani’ye olan ilgisi beni çok duygulandırdı.** ” dedi.

PATANI’NİN TARİHİNİ PROFESÖR’DEN DİNLEYELİM

Patani Halkı’nın köklü bir tarihe sahip olduğuna vurgu yapan Prof. Nik Mammud, Patani Tarihi ile ilgili şunları anlattı:

“ Patani Halkı’nın tarihi Güneydoğu Asya’nın en eski krallıklarından biri olan Langasuka Krallığı’na dayanıyor. Langasuka Krallığı 1. Yüzyılın ortalarında kuruldu. Langasuka Krallığı döneminde Patani Halkı din olarak Budizme inanıyordu. 12. yüzyılda Çin’e ticaret yapmaya giden Arap ve Yemenli tüccarlar vasıtasıyla İslam bölgede yayılmaya başladı. Daha sonra ismi

değiştirilip Patani ismini alan krallığın Sultanı Müslüman olup İsmail adını aldı. Sultan İsmail halkı tarafından çok sevilen bir yöneticiydi. Sultanlarının Müslüman olmasıyla Patani Halkı toplu olarak İslam'a girme kararı aldı. Böylece 1457 yılında Patani İslam Krallığı kuruldu. Sultan İsmail döneminde Patani, Uzakdoğu Asya'nın en canlı ilim ve ticaret merkezlerinden biri haline geldi. 250 seneye yakın bir süre bölgede hüküm süren Patani İslam Krallığı, Taylandlıların dedeleri olan Budist Siyamlıların müdahaleleri ve bazı iç karışıklar nedeniyle yıkıldı."

BU SORUN İNGİLİZLERİN MİRASI

Patani İslam Krallığı'nın yıkılmasının ardından Güneydoğu Asya'nın İngilizler tarafından işgal edildiğini anlatan Nik Mahmud, bir süre sonra Patani'nin de İngilizlerin saldırılarına maruz kaldığını belirtti. 1826 yılında İngiliz ve Tayland Askerlerinin Patani'ye girdiklerini kaydeden Profesör, bu tarihten sonra Patani Halkı'nın asla teslim olmayıp işgalci güçlere direndiğini söyledi. Patani Halkı'nın bağımsızlığına düşkün bir halk olduğuna vurgu yapan Nik Mahmud şunları aktardı: "İngiliz ve Tayland işgalinin ardından Patani'de çok şiddetli bir direniş başladı. İşgal güçleri Patani'de bir türlü istedikleri gibi hâkimiyet sağlayamadılar. Özellikle Sultan Abdulhamid Döneminde Patani ile Osmanlı arasındaki ilişkiler arttı. Abdulhamid Güneydoğu Asya'ya Halife vekili olarak atadığı Ahmet el Patani aracılığıyla Patani Direnişi'ne destek sağladı. 10 Mart 1909'da İngiliz ve Tayland Yönetimleri tarafından yapılan Anglo-Siyam Antlaşmasıyla Patani Malezya'dan kopararak Tayland'a verildi. İngilizler tıpkı Ortadoğu'da yaptıkları gibi Güneydoğu Asya'da da cetvelle sınırlar çizerek bölgeden ayrılırken arkalarında bugüne kadar uzanacak sorunlar bıraktılar. Patani Halkı ile Tayland Halkı arasında dil, din, kültür ve tarih açısından hiçbir benzerlik bulunmuyor. Bu nedenle Patani Halkı, Tayland Yönetimi'nin altında yaşamayı reddediyor."

PATANI'DEN ANADOLU'YA UZANAN YOL

Mahzun ve Mazlum Bir Müslüman memleketi

Yazar Rehnüma

Perşembe, 02 Temmuz 2009 20:07 -

